אלא אמר רבא אשת איש וכן כי אתא רבין א"ר יוחנן אשת איש (ה) ומאי קרי לה איסור קל שאין האוסרה אוסרה כל ימיו תניא נמי הכי אבא חנן אמר משום רבי אלעזר אשת איש ומה במקום הבא על איסור קל שאין האוסרה אוסרה כל ימיו נאסר האוסר הבא על איסור חמור שהאוסרה אוסרה כל ימיו אינו דין שנאסר האוסרה ת"ל אותה אותה שביבתה אוסרתה ואין שביבת אחותה אוסרתה: רבי יוסי אומר כל שפוסל וכו': מאי קאמר ר' יוסי אילימא דקאמר תנא קמא דאזיל אשתו וגיסו למדינת הים אשת גיסו אסירא ואשתו שריא וקא"ל רבי יוסי כי היכי דאשתו שריא אשת גיסו נמי שריא אי הכי כל שאין פוסל ע"י אחרים אין פוסל ע"י עצמו כל שאין פוסל ע"י עצמו אינו פוסל ע"י אחרים מיבעיא ליה ואלא כי היכי דאשת גיסו אסירא אשתו נמי אסירא התינח כל שפוסל כל שאינו פוסל מאי עבידתיה א"ר אמי אריש נסת ע"פ ב"ד תצא ופטורה מן הקרבן על פי עדים תצא וחייבת בקרבן יפה כחו של ב"ד שפטרה מן הקרבן וקאמר ת"ק ל"ש על פי עדים דאשת גיסו שריא ול"ש ע"פ בית דין דאשת גיסו אסירא וקאמר ליה רבי יוסי על פי בית דין דפוסל על ידי אחרים פוסל על ידי עצמו על פי עדים דאינו פוסל על ידי אחרים אינו פוסל על ידי עצמו רבי יצחק נפחא אמר לעולם אסיפא (הא דנסיב אשת גיסו והא דנסיב ארוסת גיסו) (ג) הא דאזלי ארוסתו וגיסו הא דאזלי אשתו וגיסו וקאמר תנא קמא לא שנא אשתו וגיסו ולא שנא ארוסתו וגיסו אשת גיסו אסירא ואשתו שריא וקאמר ליה רבי יוסי אשתו וגיסו דליכא למימר תנאה הוה ליה בנשואין דאינו פוסל על ידי אחר אינו פוסל על ידי עצמו ארוסתו וגיסו דאיכא למימר תנאה הוה ליה בקידושין ופוסל על ידי אחרים אף פוסל על ידי עצמו אמר רב יהודה אמר שמואל [א]הלכה כרבי יוסי מתקיף לה רב יוסף ומי אמר שמואל הכי והאתמר יבמה רב אמר הרי היא כאשת איש ושמואל אמר אינה כאשת איש ואמר רב הונא כגון שקדש אחיו את האשה והלך לו למדינת הים ושמע שמת אחיו ועמד ונשא את אשתו דרב אמר [ב]הרי היא כאשת איש ואסורה ליבם ושמואל אמר אינה [ג]כאשת איש ושריא ליה א"ל אביי וממאי דכי אמר שמואל הלכה כרבי יוסי אדרבי יצחק נפחא קאמר [ד]דלמא אדרבי אמי קאמר ואי נמי אדרבי יצחק נפחא ממאי דאפוסל ודלמא

אלא אמר רבא אשת איש • לא שייך למיפרך שכן חנק דיש לנו להחמיר כיון שהאיסור נמשך כל ימיו אבל ק"ק לר"י דאכתי תקשה ליה כל הני פירכי דלעיל שכן נעמת הגוף ואיסורה ברוב: **כל** שאין פוסל מאי עבידתיה • ולא מסתבר למימר כל שאין פוסל ע"י אחרים כמו שאחות אשתו פנויה דליכא דכל שאינו פוסל ע"י אחרים משמע דאיכא אחרים שאין פוסל על ידיה: **וקאמר** ת"ק לא שנא אשתו וגיסו לא"ר שנא ארוסתו וגיסו אשת גיסו אסירא • וא"ת ומנא ליה דלא"ק אשת גיסו אסורה דלמא לא"ק אפי' בארוסתו וגיסו שריא אשת גיסו כיון דלא בעיא גט כי היכי דלרבי יוסי היכא דלא בעיא גט אשת גיסו מצי כגון באשתו וגיסו קאמר דאשת גיסו שריא וא"כ"י דמדאיירי ת"ק בארוסתו דאשתו ובאשת גיסו לא איירי ש"מ דאשת גיסו אסורה אגיסו אע"ג דלא בעיא גט ואיכא למימר דתנאה הוה ליה וגירש זה ונשא זה דבכל ענין קנסו רבנן אבל ר' יוסי ודאי לא קנסים לחזור לגיסו אלא היכא דבעיא גט דדמיא למחזיר גרושתו כמו בארוסתו וגיסו דאיכא למימר תנאה הוה ליה בקדושין ושמואל דאמר בסמוך דארוסת אחיו אינה כאשת איש סבר לה כרבנן בחדא דבתנאה לא אלו איכא וסבר לה כר' יוסי בחדא דהיכא דלא בעיא גט לא דמיא למחזיר גרושתו ולא מיתסרא משום קנס: ולדלמא

אלא אמר רבא אשת איש • וסיינו איסור קל לגבי אחות אשה לפי שאין האוסר אוסרה כל ימיו שאפילו בחייו יש לה היתר בגט אבל אשתו האוסרתו באחותה אוסרתו כל ימיה: ה"ג כל שאין פוסל ע"י עצמו אין פוסל על ידי אחרים מכאן ליה: **תנא כי היכי דאשת גיסו אסורה אשתו נמי אסורה** • הואיל והנו הני נשואין לפוסלה על בעלה להנו נמי להיות תשובה כאשתו ולאסור את אחותה עליו משום אחות אשה מדרבנן: **כל שאין פוסל מאי עבידתיה** • אינו פוסל מאן איירי בה לעיל: **א"ר אמי** • האי כל שאינו פוסל אריבא קאי דאיירי באינו פוסל ע"י אחרים דאיירי לעיל בנשואת על פי עדים תנא והיא מותרת לבעלה וקתני סיפא ואחר כך באתה אשתו מותרת לחזור לו לא שנא ע"פ עדים שאמרו לו מתה אשתך ולאחות אשתו אמרו מת בעליך דאשת גיסו שריא לחזור לבעלה לא שנא ע"פ עד אחד דאשת גיסו אסורה אשתו שריא: **בעל פי ב"ד** פליגנא עלך דהואיל ופוסל על ידי אחרים פוסל ע"י עצמו אבל בעל פי עדים מודינא לך: **לעולם אסיפא** • כדנקט ואזיל סידרא דמתניתין בנשואת בעד אחד ומאי פוסל ואין פוסל איכא חדא דאזיל אשתו וגיסו למדינת הים וחדא דאזיל ארוסתו וגיסו למדינת הים: **וקא"ל רבי יוסי אשתו דליכא למימר תנאה הוה ליה** • להאי באשתו ראשונה וכ"ע ידעי דנשואי שניה טעות הן ולא אתי למימר גירשה בעלה ונשאה זה דהא אפילו גירשה בעלה אסורה להאי ומידע ידעי דסהדי אטעיהו אינו פוסל ע"י גיסו כשאר אשה הנשאת בעד אחד דהתם הוא דאתי למימר גירש זה כו' ואי מחזיר אמרי זה מחזיר גרושתו מן הנשואין אבל הכא לא הלכך אין פוסל נמי על ידי עצמו אבל היכא דהואי קמייתא ארוסתו דאיכא למימר תנאה הוה ליה בקדושין סברי איכא דנשואי שניה נשואין גמורין ואמרי גירשה בעלה ונשאה זה ואי משום אחות אשה תנאה הוה לו בקדושי ראשונה ולא נתקיים ואי הדרא אשת גיסו לבעלה אמרי איכא מותר להחזיר גרושתו משניסת הלכך הוא פוסל על ידי אחרים והואיל והנו מעטין פוסל נמי ע"י עצמו ולתנא קמא טעמא דהניסת

(ה) גמ' כאשת איש ושריא ליה וכו' • עיין לעיל נ"ג ע"ב תד"ה עד אחד ולקמן קז ע"א תד"ה ב"ש ודף קיז ע"א תד"ה מון מממותה:

(ג) שם ר' יצחק נפחא אמר לעולם הסיפא דנסיב ארוסת גיסו וקאמר מ"ק לא"ש דנסיב אשת גיסו ואמר ת"ק לא"ש דנסיב ארוסת גיסו. אשת גיסו אסורה ואשתו שריא וקאמר ליה רבי יוסי אשת גיסו דליכא למימר תנאה הוה ליה בנשואין דפוסל ע"י אחרים אפילו אחרים דאשת גיסו אסורה ואשתו שריא וקאמר ליה רבי יוסי אשת גיסו דליכא למימר תנאה הוה ליה בנשואין דפוסל ע"י אחרים אפילו דאשת גיסו אסורה ואשתו שריא דאשת גיסו אסורה ואשתו שריא ולא אמרי אשתו אסורה אשת גיסו שריא לחזור לבעלה לא שנא ע"פ עד אחד דאשת גיסו אסורה אשתו שריא: **בעל פי ב"ד** פליגנא עלך דהואיל ופוסל ע"י עצמו אבל בעל פי עדים מודינא לך: **לעולם אסיפא** • כדנקט ואזיל סידרא דמתניתין בנשואת בעד אחד ומאי פוסל ואין פוסל איכא חדא דאזיל אשתו וגיסו למדינת הים וחדא דאזיל ארוסתו וגיסו למדינת הים: **וקא"ל רבי יוסי אשתו דליכא למימר תנאה הוה ליה** • להאי באשתו ראשונה וכ"ע ידעי דנשואי שניה טעות הן ולא אתי למימר גירשה בעלה ונשאה זה דהא אפילו גירשה בעלה אסורה להאי ומידע ידעי דסהדי אטעיהו אינו פוסל ע"י גיסו כשאר אשה הנשאת בעד אחד דהתם הוא דאתי למימר גירש זה כו' ואי מחזיר אמרי זה מחזיר גרושתו מן הנשואין אבל הכא לא הלכך אין פוסל נמי על ידי עצמו אבל היכא דהואי קמייתא ארוסתו דאיכא למימר תנאה הוה ליה בקדושין אמרי איכא דנשואי שניה נשואין גמורין ואמרי גירשה בעלה ונשאה זה ואי משום אחות אשה תנאה הוה לו בקדושי ראשונה ולא נתקיים ואי הדרא אשת גיסו לבעלה אמרי איכא מותר להחזיר גרושתו משניסת הלכך הוא פוסל על ידי אחרים והואיל והנו מעטין פוסל נמי ע"י עצמו ולתנא קמא טעמא דהניסת

(ה) גמ' כאשת איש ושריא ליה וכו' • עיין לעיל נ"ג ע"ב תד"ה עד אחד ולקמן קז ע"א תד"ה ב"ש ודף קיז ע"א תד"ה מון מממותה:

ס"א אין כ"ש

ס"א שני

תוספות ישנים

איסור קל אשת איש וא"ת מה נאשת איש שכן יש בה מיתת ב"ד תאמר באחות אשה דליתא בה רק כרת ונסי דאין האוסרה אוסרה כל ימיו מ"מ פירכא גמורה היא כיון דשמעינן ביה מומרא ש"מ איכא באחות אשה וי"ל דלא בעי לגמוד מומרא אלא איסורא וא"כ איסור קל הוא שאינו גדול כאיסור אחות אשה שאיסורה כל ימיו אבל תימה מה לאשת איש שכן נעמת הגוף וי"ל דעבדינן ק"ו מספק סוטה דשמא לא נעמת הגוף: ושמואל אמר אינה כאשת איש ואמאי הא איכא למימר תנאה הוה ליה בקדושין ולא סיפה אשתו וגירש לזה שנשאה וא"כ איכא לחזור לו ליכם אע"ג דלא שייך למימר גירש זה ונשא זה ונמלא מחזיר גרושתו כמו באשת איש דהא בכל ענין אסור אשת אחיו מ"מ איכא למימר שמא יאמרו בקדושין כמו דאמר ר' יוסי לעיל ונמלא שנשא היכם שכלך למדינת הים גרושת אחיו: דלמא אדר' אמי[קאמר]דלא מייתי כלל בתנאי הקבר דלא מסקי איכא אדעתייהו תנאה כלל ולא תקשי משמואל לשמואל ואי"מ מ"מ תקשי משמואל לשמואל דכי סיכי דאמר שמואל לעיל דעל פי בית דין אסורה אשת גיסו אגיסו אע"ג דלא שייך שמא יאמרו גירש זה ונשא זה דבכל ענין מתסרא משום אחות אשה כמו כן כיומא הכא דאסורה לבעל באשת איש דמה לי אחות אשה מה לי אשת איש וי"ל דדוקא באחות אשה שייך לומר גירש זה ונשא זה כגון היכא שנא גיסו ממדה"י קודם לאשתו ואז אין הדין אסורה עליו נזרה שמא יאמרו גירש זה ונשא זה ואחות אשתו לא היא שנאמר[דמתה]אשתו במדה"י ומעתה לא הותר לו אף כי כאה האשה אחרי כן אבל הכא לא שייך לומר גזרה שמא יאמרו גירש זה ונשא זה דמיד שנא היכם גלוי ויודע הוא שאסורה לזה שנשאה משום אשת אחיו ואפילו גירש אסורה לעולם וכ"ל דא"כ הו"ל לאפלוגי לעיל בין היכא שנא גיסו קודם לאשתו והיכא שנאה אשתו קודם לגיסו • ונראה לריב"ן לפרש דלא קשה משמואל, לשמואל לעיל הייינו משום דנשאת ע"פ ב"ד דלא דייקא שפיר עכדא דאיסורא ולהכי קנסוה רבנן דאסירא לבעל אבל הכא אייני לשמואל דנשאת ע"פ עדים דלא עבדא איסורא דלא מצינ לאיסורא ולא קנסוה רבנן אבל לעיל דאיכא אחרים אפילו אחרים אפילו בארוסתו וגיסו נמי לא פסיל והאי דקאמר הלכה כרבי יוסי לאחין פוסל קאמר לאפוקי מדתנא קמא דאפילו גבי אשתו וגיסו דאשת גיסו אסירא קא משמע לן שמואל כרבי יוסי דשריא: הכי

גליון הש"ס

גמ' כאשת איש ושריא ליה וכו' • עיין לעיל נ"ג ע"ב תד"ה עד אחד ולקמן קז ע"א תד"ה ב"ש ודף קיז ע"א תד"ה מון מממותה:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com